

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-157
Karar Sayısı : 06-01/4-1
Karar Tarihi : 4.1.2006

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖR : Hilal YILMAZ

C. ŞİKAYET EDEN : - Ümit Yaşar AKGÜNEŞ
Atatürk Bulvarı No:167 (Taşkın Ecz. Yanı)
Gümüldür/İzmir

20

- 14.7.2005 tarihli dilekçe
(İsminin gizli kalması talep edilmiştir.)

- Abdurrahman YILDIRAN
Maraş Mh. 15. Sk. No:25 Dalyan/Muğla

- Yusuf ÖZBEK
İsmetiye Mah. Niyazi Canp. İş Merkezi Kat:2
No:11/5 Malatya

- Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
Atatürk Cad. MTSO Hizmet Binası Kat:3 33070 Mersin

30

- Yusuf Ziya KIYMET
(Adres bilgisi bulunmamaktadır.)

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILANLAR :

- Çimento ve hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler

E. DOSYA KONUSU : Çimento ve hazır beton pazarları hakkında Kurum kayıtlarına çeşitli tarihlerde intikal eden şikayetler.

40 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kurum kayıtlarına;

- 22.7.2005 tarih ve 5052 sayı ile intikal eden, isminin gizli kalmasını isteyen bir şahıs tarafından gönderilen 14.7.2005 tarihli şikayet dilekçesinde, Samsun ili ve

06-01/4-1

ilçelerinde son dönemlerde çimentoya 4 kez sıralı şekilde Yibitaş-Lafarge Çimento, Ladik Çimento ve Ünye Çimento tarafından zam yapıldığı, hazır beton satıcılarının bu fiyatları 4 kez kendilerine yansıtmak zorunda kaldığı, söz konusu üç fabrikanın aynı tarihlerde zam yaparak 87 YTL civarındaki çimento fiyatlarını 110 YTL'ye çıkarmalarının piyasada fabrikalar arasında gizli bir anlaşma olduğu izlenimini uyandırdığı; öte yandan Ladik Çimento'nun TMSF'nin kontrolüne geçmesinden sonra Ladik Çimento'nun başına Yibitaş Lafarge'ın eski personellerinden birisinin geçtiği ve bu sayede daha organize şekilde fiyat birliğinin yapıldığı yönünde duyularının bulunduğu,

- 21.7.2005 tarih ve 4988 sayı ile intikal eden Abdurrahman Canyıldırım'ın 18.7.2005 tarihli şikayet dilekçesinde, Fethiye – Marmaris arasında hazır beton sağlayan Muslular ve Kayalılar firmalarının bir yıl önce 55 YTL olan fiyatlarını 90 YTL'ye çıkardıkları, ancak çimentoya bu oranda zam gelmediği, diğer maliyet unsurlarında da bir artış bulunmadığı, söz konusu firmaların aralarında fiyat konusunda anlaşmalarının düşünüldüğü,

- 8.8.2005 tarih ve 5491 sayı ile intikal eden Yusuf Özbek'in 5.8.2005 tarihli şikayet dilekçesinde, Malatya ve çevresinde faaliyet gösteren çimento fabrikalarının piyasanın üzerinde bir fiyat artışı yaptıkları ve bu fabrikaların aynı gün ve hafta içinde fiyat ayarlaması yapmalarının bir tekel oluşturma gibi yorumlandığı, bölgede faaliyette bulunan fabrikalar olan Oyak Elazığ Altınova Çimento, Sivas Çimento (Yibitaş-Lafarge) ve Çimko Adıyaman Çimento (Sanko)'nun 23.7.2003 tarihli fiyat listeleri 76 YTL/ton iken, 25.7.2005 tarihli listelerindeki fiyatın 109 YTL/ton olduğu, buradaki fiyat artışı oranının %43,42 iken aynı dönemlere ait TEFİ oranının %20,79 olduğu, söz konusu çimento fabrikalarının yaptıkları fiyat artışlarının aynı hafta içinde gerçekleşmesinin dikkat çekici olduğu,

- 11.11.2005 tarih ve 7964 sayı ile intikal eden Ümit Yaşar Akgüneş'in 10.11.2005 tarihli elektronik posta şeklinde gelen şikayet dilekçesinde, İzmir bölgesindeki hazır beton firmalarının yaklaşık iki yıldır şehri kendi aralarında paylaşarak birbirlerinin bölgelerine satış yapmadıkları, diğer bölgelere göre İzmir bölgesindeki hazır beton fiyatlarının fahiş olduğu, örneğin halihazırda Ankara'da C20 sınıfı betonun fiyatı 60 YTL+KDV iken, İzmir bölgesinde aynı betonun 75-80 YTL+KDV olduğunun tespit edildiği,

- 21.11.2005 tarih ve 8216 sayı ile intikal eden Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'nın 14.11.2005 tarihli şikayet dilekçesinde, inşaat malzemeleri satışıyla işgal eden üyelerinin geçen yıla göre sattıkları ürünlerin fiyatlarında genel olarak %15 civarında indirim olduğu, ancak bu sektörle yakından ilgili bulunan çimento sektöründe ise %30'lara varan zamlar olduğu, bunun çimento üreticisi firmaların kendi aralarında anlaşarak keyfi fiyatlar uygulamalarından kaynaklandığı,

- 12.12.2005 tarih ve 8821 sayı ile intikal eden Yusuf Ziya Kıymet'in 9.12.2005 tarihli elektronik posta ile gelen şikayet dilekçesinde, çimento üreticileri ile ilgili

06-01/4-1

90 kartelin devam ettiği, Kayseri’de taahhütleri altındaki inşaatlar için kullandıkları hazır betonun kendilerini önemli zararlara uğrattığı, mevcut tekelleşim anlayışından dolayı hazır betonu İstanbul ve Ankara illerinden daha yüksek fiyatlarla aldıkları, bu sebeple uğradıkları zararın cari sezon için 400.000 YTL olduğu

iddia edilerek, gereğinin yapılması talep edilmiştir.

100 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 22.7.2005 tarih ve 5052 sayı, 21.7.2005 tarih ve 4988 sayı, 8.8.2005 tarih ve 5491 sayı, 11.11.2005 tarih ve 7964 sayı, 21.11.2005 tarih ve 8216 sayı, 12.12.2005 tarih ve 8821 sayı ile giren şikayet dilekçeleri üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 16.12.2005 tarih ve 2005-1-157/BN-05-HY sayılı Bilgi Notu, 19.12.2005 tarih ve REK.0.05.00.00-110/247 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-01 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notu’nda;

110 1- 10.11.2005 tarihli İzmir hazır beton pazarına ilişkin şikayet dilekçesi hakkında, Rekabet Kurulu’nun 2.12.2004 tarih, 04-77/1108-277 ve 04-77/1108-278 sayılı kararları uyarınca, Ege Bölgesi çimento ve hazır beton üreticileri hakkında açılan önaraştırma kapsamında, şikayet dilekçelerinde bahsi geçen teşebbüslerde yapılan yerinde incelemelerde doğrudan şikayet dilekçelerinin içeriği ile ilgili ihlaller tespit edilememekle birlikte, Rekabet Kurulu’nun 28.6.2005 tarih, 05-41/584-M ve 05-41/585-M sayılı kararları ile Ege Bölgesi çimento ve hazır beton üreticileri hakkında soruşturma açıldığı hususunun şikayet sahibine bildirilmesi gerektiği,

120 2- 14.7.2005 tarihli Samsun çimento pazarına ilişkin şikayet dilekçesine,
- 18.7.2005 tarihli Fethiye-Marmaris hazır beton pazarına ilişkin şikayet dilekçesine,
- 5.8.2005 tarihli Malatya çimento pazarına ilişkin şikayet dilekçesine,
- Mersin Ticaret ve Sanayi Odası’nın 14.11.2005 tarihli şikayet dilekçesine,
- 9.12.2005 tarihli Kayseri çimento pazarına ilişkin şikayet dilekçesine
yönelik olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı

ifade edilmektedir.

İ. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

130 Rekabet Kurumu’nda çimento ve hazır beton sektörleriyle ilgili bugüne kadar 5 adet soruşturma tamamlanmış, 7 adet soruşturma ise devam etmektedir. Söz konusu devam eden soruşturmanın konu ve bölgeleri şu şekilde özetlenebilir:

06-01/4-1

- Rekabet Kurulu'nun 24.3.2005 tarih ve 05-18/197-M sayılı kararı ile İç Anadolu, Marmara ve Akdeniz bölgelerinde faaliyet gösteren çimento ve/veya hazır beton üreticileri hakkında,
- Rekabet Kurulu'nun 28.6.2005 tarih, 05-41/584-M ve 05-41/585-M sayılı kararları ile Ege Bölgesi çimento ve hazır beton üreticileri hakkında¹

140

Devam etmekte olan söz konusu soruşturmalar çerçevesinde, tek tek şikayetlerden ziyade, bölgelerdeki rekabet ihlallerinin varlığı araştırılmaktadır. Dolayısıyla yeni gelen şikayet dilekçeleri, yürütülmekte olan soruşturmalar kapsamında zaten değerlendirilen konularla ilgili olduğunda soruşturmaya eklenebilecekken, farklı bölge yahut ihlallere ilişkin şikayet dilekçelerinin, yapılacak incelemeye ışık tutabilecek nitelikte ciddi ve yeterli olması durumunda incelemeye alınması gerekmektedir. Zira, her yeni şikayet dilekçesinin yeni bir önaraştırma/soruşturma açılmasına yahut genişletilmesine neden olmasının, yürütülmekte olan 7 çimento/hazır beton soruşturması ile birlikte değerlendirildiğinde, sınırı belli olmayan ve etkinliği azaltan bir durum olduğu daha iyi anlaşılmaktadır. Bu nedenle dikkate alınacak şikayet dilekçelerinde, 4054 sayılı Kanun'un 42. maddesinde de yer alan "ciddi ve yeterli olma" kriterinin aranması önem kazanmaktadır.

150

Şikayet dilekçelerinde, çok genel nitelikli iddialar dışında, yapılacak incelemede yardımcı olabilecek herhangi bir detaydan bahsedilmediğinden, mevcut soruşturmaların genişletilmesi yahut yeni bir inceleme yapılması için yeterli olmadığı görülmüştür. Ayrıca, İzmir bölgesindeki hazır beton firmaları hakkındaki şikayetle ilgili olarak, Rekabet Kurulu'nun 02.12.2004 tarih ve 04-77/1108-278 sayılı kararı uyarınca, Ege Bölgesi hazır beton üreticileri hakkında açılan önaraştırma kapsamında yerinde incelemelerde doğrudan şikayet dilekçelerinin içeriği ile ilgili ihlaller tespit edilememekle birlikte, Rekabet Kurulu'nun 28.6.2005 tarih, 05-41/584-M sayılı kararı ile Ege Bölgesi hazır beton üreticileri hakkında soruşturma açılmıştır. Dolayısıyla yapılan incelemeler, söz konusu şikayet dilekçesine de cevap olacak niteliktedir.

160

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

170

- 1- 10.11.2005 tarihli İzmir hazır beton pazarına ilişkin şikayet dilekçesi hakkında, Rekabet Kurulu'nun 2.12.2004 tarih, 04-77/1108-277 ve 04-77/1108-278 sayılı kararları uyarınca, Ege Bölgesi çimento ve hazır beton üreticileri hakkında açılan önaraştırma kapsamında, Rekabet Kurulu'nun 28.6.2005 tarih, 05-41/584-M ve 05-41/585-M sayılı kararları ile Ege Bölgesi çimento ve hazır beton üreticileri hakkında soruşturma açıldığı hususunun şikayet sahibine bildirilmesine,

¹ Söz konusu soruşturma, dikey ihlaller nedeniyle açılmıştır.

06-01/4-1

180 2- - 14.7.2005 tarihli Samsun imento pazarına ilişkin Şikayet dilekçesine,
- 18.7.2005 tarihli Fethiye-Marmaris hazır beton pazarına ilişkin Şikayet dilekçesine,
- 5.8.2005 tarihli Malatya imento pazarına ilişkin Şikayet dilekçesine,
- Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'nın 14.11.2005 tarihli Şikayet dilekçesine,
- 9.12.2005 tarihli Kayseri imento pazarına ilişkin Şikayet dilekçesine
yönelik olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına,

3- Bu nedenlerle bütün Őikayetlerin reddine

190 OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.